ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

Извјештај о проведеној финансијској ревизији Општине Невесиње за период 01.01-31.12.2021. године

Број: РВ047-22

Бања Лука, 09.08.2022. године

САДРЖАЈ

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА 1

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја 1

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА 4

Извјештај о ревизији усклађености 4

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА 6

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ 8

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ) 9

1. Увод 9

2. Провођење препорука из претходног извјештаја 9

3. Закључак о функционисању система интерних контрола 10

4. Набавке 13

5. Припрема и доношење буџета 14

6. Финансијски извјештаји 15

6.1. Извјештај о извршењу буџета 15

6.1.1. Приходи и примици 16

6.1.2. Расходи и издаци 19

6.1.3. Разлика у финансирању 23

6.2. Биланс успјеха 23

6.2.1. Приходи 23

6.2.2. Расходи 24

6.2.3. Финансијски резултат 24

6.3. Биланс стања 24

6.3.1. Актива 24

6.3.2. Пасива 28

6.3.3. Ванбилансна евиденција 30

6.4. Биланс новчаних токова 30

6.5. Временска неограниченост пословања 30

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе 30

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје 30

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Невесиње који обухвата: Биланс стања на дан 31.12.2021. године; Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, Консолидовани годишњи финансијски извјештај Општине Невесиње истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2021. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 130 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачкама 3. и 6.3.1.2. извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године није организован и обављен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер комисија за попис није утврдила стварно стање имовине и обавеза на основу података из земљишних књига , конфирмације салда потраживања и обавеза и других екстерних извора, односно преузети су подаци из књиговодствене евиденције која одступа од стварног стања имовине и обавеза.

Сходно наведеном, нефинансијска имовина у сталним средствима није вреднована у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, захтјевима МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима који су везани за њено почетно признавање, вредновање, амортизовање и објелодањивање.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1.1, 6.1.1.2, 6.1.2.2, 6.2. и 6.3.1.2. извјештаја:

Извршене трансакције по пројекту „Реконструкција постројења за пречишћавање питке воде акумулације Алаговац у Невесињу“ нису евидентиране у складу са одредбама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, због чега су:

- прецијењени грантови и издаци за нефинансијску имовину, а потцијењени обрачунски приходи за износ од 246.156 КМ по основу гранта од донаторске организације Центар за међународну сарадњу и развој из Словеније који је признат као приход на готовинском основу, што није у складу са чланом 109. став (3) правилника, јер средства нису дозначена на банковни рачун Општине Невесиње, већ на банковни рачун извођача радова „ESOTECH“ д.д. Велење, те извршене трансакције представљају помоћ у натури;
- потцијењени су остали примици за износ од 447.593 КМ, јер дати аванси за нефинансијску имовину исплаћени у претходној години из кредитних средстава Европске инвестиционе банке, а затворени у текућој години по испостављеним грађевинским ситуацијама нису евидентирани на позицији импутираних примитака, што није у складу са чланом 79. правилника;
- потцијењени су издаци за нефинансијску имовину за износ од 443.756 КМ, јер нису признати и евидентирани у периоду за који је настала обавеза издатака за нефинансијску имовину, што није у складу 96. став (4) правилника, а приликом затварања датих аванса нису признати за укупан фактурисани износ без дијела ПДВ-а на који има право одбитка, што није у складу са чланом 79. став (2) правилника;
- прецијењени су расходи обрачунског карактера по основу резервисања обавеза, а потцијењена нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми као и финансијски резултат текуће године за износ од 125.138 КМ по основу гарантног депозита који је обустављен по грађевинским ситуацијама на име гаранције за извршење послова у складу са уговором, јер резервисање обавеза по основу издатака за нефинансијску имовину није у складу са чланом 84. правилника.

Као што је наведено под тачком 6.7. извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје не садрже потребне додатне информације, што није у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних стандарда.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијски извјештај објелодањено је да је Консолидовани финансијски извјештај Општине Невесиње састављен у складу са начелом сталности пословања, уз претпоставку да неће обуставити пословање у догледној будућности.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која по нашем професионалном мишљењу, су била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2021. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за мишљење са резервом нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник Општине Невесиње је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале усљед преваре и грешке;

одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих усљед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 09.08.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију Консолидованог финансијског извјештаја Општине Невесиње за 2021. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у Консолидованог финансијског извјештаја Општине Невесиње за 2021. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

У Општинској управи у току 2021. године је било ангажовано пет извршилаца на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у јединицама локалне самоуправе.

Јавна установа Туристичка организација није донијела акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, што није у складу са чланом 25. став (3) Статута Туристичке организације.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. извјештаја:

По Уговору о отплати на рате дуга насталог у поступку издавања одобрења за грађење од 10.06.2019. године између Општине и инвеститора градње објекта у вриједности од 59.856 КМ за одгођено плаћање није обезбијеђена банкарска гаранција, а дуг није измирен, што није у складу са одредбама Упутства о одгођеном плаћању такси, накнада и другог дуга.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 6.1.2.1. извјештаја:

Према рјешењу о регистрацији, Јавна установа Центар за информисање и културу обавља дјелатност медија и графичара. Посебни колективни уговор за дјелатност медија и графичара није потписан. Обрачун плата и накнада вршен је на основу интерног Правилника о расподјели личних доходака који је донио Управни одбор.

Посебним колективним уговором за запослене у јавним службама Републике Српске је прописано да се истим уређују права и обавезе запослених чији је оснивач Република Српска. С обзиром да је у складу са чланом 19. Закона о систему јавних служби Општина Невесиње оснивач наведене установе, те с тим у вези не постоје прописи на основу којих су регулисана права и обавезе из радног односа за запослене

који обављају дјелатност медија и графичара чији је оснивач јединица локалне самоуправе.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник Општине Невесиње је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Невесиње обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Невесиње.

Бања Лука, 09.08.2022. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

1) помоћи у натури (донације) признају у складу са чланом 109. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
2) дати аванси, као и затварање аванса признају у складу са чланом 79. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
3) изврши свеобухватна анализа нефинансијске имовине у сталним средствима и иста призна и вреднује у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (члан 26 до 33, члан 39 до 47, члан 61 до 66), захтјевима МРС ЈС 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, ажурирање књиговодствених евиденција са подацима о стварном стању имовине, те да се одговарајућим одлукама и уговором уреде правила управљања имовином која је дата другим институцијама на коришћење и управљање;
4) извјештај о ненаплативим потраживањима подноси Скупштини општине и да се донесу одговарајуће одлуке у складу са чланом 73. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике;
5) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују потребне информације у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ Туристичка организација, ЈУ Центар за социјални рад, ЈУ Дјечији вртић и ЈУ Центар за информисање и културу да обезбиједи да се:

6) поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

1) заснивање радног односа на одређено вријеме врши у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
2) приликом коришћења и одржавања службених возила и радних машина примјењују донесене интерне процедуре за коришћење сервиса и одржавање службених возила;
3) набавке по основу текућег одржавања превозних средстава и набавке ауто гума, врше уз примјену одредби Закона о јавним набавкама сходно члану 6. закона;

4) код припреме, доношења и извршења буџета примјењује економска класификација конта, у складу са чланом 15. став (1) и (2) Закона о буџетском систему Републике Српске;
5) пропишу правила и критерији за додјелу средстава гранта у складу са донесеним интерним процедурама за управљање грантовима;
6) Правилником о критеријима, начину и условима расподјеле подстицајних средстава за развој производне дјелатности на подручју општине пропише на који период је потребно обезбиједити банкарску гаранцију за средства одобрена по основу субвенција;
7) приликом уговарања одгођеног плаћања потраживања по основу непореских прихода обезбиједи банкарска гаранција, у складу са одредбама интерног Упутства о одгођеном плаћању такси, накнада и другог дуга.

Препоручује се директору ЈУ Туристичка организација да обезбиједи да се:

8) донесе акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу са чланом 28. Статута Туристичке организације;
9) донесе правилник о поступку директног споразума сходно члану 90. Закона о јавним набавкама, а за додјелу уговора мале вриједности примјењују одредбе члана 87. наведеног закона.

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се:

10) секретар Скупштине и начелници одјељења Општинске управе, именују у складу са чланом 50. став (2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
11) директори јавних установа, именују уз претходно проведени поступак јавне конкуренције у складу са чланом 18. став (2) Закона о систему јавних служби.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске;
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској;
- Одлука о извршењу ребаланса буџета Општине Невесиње за 2021. годину;
- Закон о локалној самоуправи;
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе;
- Закон о систему јавних служби;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о раду, чланови 26, 39, 204 и 205;
- Закон о доприносима;
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII;
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању инвалида чланови 26. и 27;
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске и Колективни уговор за запослене у Општинској управи Општине Невесиње;
- Посебни колективни уговор за запослене у области образовања и културе Републике Српске;
- Посебни колективни уговор за запослене у области социјалне заштите Републике Српске;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, поглавље VIII чланови 59. до 72;
- Закон о порезу на непокретности;
- Закон о шумама, члан 89;
- Закон о водама, члан 17 став (2) и чланови 188, 194 и 195;
- Закон о јавним путевима, чланови 10, 13, 16 и 32;
- Закон о концесијама, члан 32;
- Закон о заштити од пожара, члан 85;
- Закон о комуналним дјелатностима, чланови 6 до 12, 20 до 25 и члан 41;
- Закон о спорту члан 119. и Правилник о категоризацији спортова у Републици Српској члан 5;
- Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске;
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле;
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле;
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору и Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској;
- Упутство о одгођеном плаћању такси, накнада и другог дуга.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Невесиње (у даљем тексту: Општина) се простире на површини од 923,4 км². Према резултатима пописа становништва из 2013. године, на подручју територије општине било је настањено 12.961 становника.

Општина остварује своје надлежности према Закону о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16, 36/19), као надлежности које су јој пренесене другим законима. Органи општине су Скупштина и начелник Општине. Скупштина општине је орган одлучивања и креирања политика општине коју чини 21 одборник, а начелник заступа и представља Општину и носилац је извршне власти.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2021. годину („Службени гласник Републике Српске“, број 102/20), Општина је сврстана у неразвијене јединице локалне самоуправе.

Консолидоване финансијске извјештаје Општине за 2021. годину, поред Општинске управе чине и финансијски извјештаји нижих буџетских корисника (јавних установа) чије су главне књиге у саставу Главне књиге трезора Општине (у даљем тексту: ГКТ) и то ЈУ за предшколско васпитање и образовање Дјечији вртић „Света Евгенија царица Милица“ (у даљем тексту: Дјечији вртић), ЈУ Центар за социјални рад, ЈУ Центар за информисање и културу, ЈУ Туристичка организација, ЈУ Народна библиотека и ЈУ Средњошколски центар „Алекса Шантић“.

Под надлежношћу Општине као оснивача су ЈЗУ Дом здравља, ЈП „Водовод“ а.д., ЈП „Комус “а.д. и Земљорадничка задруга „Натура флора’’ а.д.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Општине за период 01.01-31.12.2021. године није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италик словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора вршила је финансијску ревизију Општине за 2018. годину и том приликом је дато 11 препорука, шест за финансијске извјештаје и пет за усклађеност са законском и другом регулативом (од којих се једна односи на Дјечији Вртић).

Општина је доставила одговор о предузетим радњама на отклањању неправилности утврђених у наведеном извјештају о проведеној ревизији, у складу са чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14).

Од шест препорука датих за финансијске извјештаје, три препоруке су проведене, а три су дјелимично проведене и исте се односе на попис (тачка 3. извјештаја), активности на рјешавању имовинско правних односа у вези са власништвом над имовином која се води на Општини (тачка 6.3.1.2.) и објелодањивања у Напоменама уз финансијске извјештаје (тачка 6.7. извјештаја).

Од пет препорука датих за усклађеност, двије препоруке су проведене, а двије су дјелимично проведене. Непроведени дио препоруке се односи на закључивање уговора на одређено вријеме (тачка 3. извјештаја) и на јавне набавке (тачка 4. извјештаја).

Није проведена препорука која се односи на доношење интерних аката којима би се дефинисали критерији за расподјелу грантова (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и рад органа Општине, послови, надлежности и одговорности, финансирање, учешће грађана у локалној самоуправи, сарадња и представљање, као и друга питања од значаја за рад и обављање послова дефинисани су Законом о локалној самоуправи и ближе уређени Статутом Општине („Службени гласник Општине", број 6/17).

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста *Општинске управе Општине* - у даљем тексту: Општинска управа („Службени гласник Општине", број 3/18 15/18, 1/19, 14/19, 16/19, 11/20 и 2/21), систематизована су 93 радна мјеста за 114 извршиоца (без функционера). На дан 31.12.2021. године у Општинској управи била су запослена 103 извршиоца, од чега 92 на неодређено, седам на одређено и четири функционера.

У Општинској управи у 2021. години је било ангажовано пет извршилаца на одређено вријеме на период дужи од шест мјесеци, што није у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске", број 97/16), којим је прописано да се радни однос може засновати на одређено вријеме најдуже до шест мјесеци.

Секретара Скупштине и начелнике одјељења Општинске управе, Скупштина општине није именовала у складу са чланом 50. став (2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, јер за њихово именовање није расписала јавни конкурс. Исте је именовала више пута по 90 дана у својству вршиоца дужности, који су и даље у наведеном статусу, што није у складу са чланом 52. став (4) и чланом 55. став (4) наведеног закона, којим је прописано да се вршилац дужности секретара Скупштине и вршилац дужности начелника одјељења именују најдуже за период до 90. дана.

Код нижих буџетских корисника (јавних установа) за које се средства за лична примања обезбјеђују у буџету Општине, било је запослено укупно 37 извршилаца и то у ЈУ Дјечији вртић 13, ЈУ Центар за социјални рад 11, ЈУ Центар за информисање и културу девет и ЈУ Туристичка организација четворо извршилаца.

ЈУ Туристичка организација није донијела акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, што није у складу са чланом 25. став (3) Статута Туристичке организације (из 2017. године), којим је прописано да директор доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста. Међутим, на дан 31.12.2021. године било је запослено четворо извршилаца (директор, два извршиоца на неодређено и један на одређено вријеме).

Директоре јавних установа Скупштина општине, није именовала уз претходно спроведени поступак јавне конкуренције, већ је ранијих година именовала вршиоца дужности директора за ЈУ Центар за социјални рад, а у 2021. години ЈУ Центар за информисање и културу и ЈУ Туристичка организација који су и даље у наведеном статусу, што није у складу са чланом 18. став (2) Закона о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске" број 68/07, 109/12 и 44/16), којим је прописано да директора установе именује и разрјешава оснивач, уз претходно проведен поступак јавне конкуренције.

Скупштина општине је 2017. године именовала вршиоце дужности управног одбора ЈУ Туристичка организација (који су и даље у наведеном статусу), што није у складу са чланом 16. став (5) Закона о систему јавних служби којим је прописано да управни одбор установе чији је оснивач јединица локалне самоуправе именује и разрјешава скупштина општине, на приједлог начелника општине а након спроведеног поступка јавне конкуренције.

У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске" број 1/22), Општина је сачинила годишњи извјештај електронским попуњавањем

обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2021. годину са прилозима. У циљу имплементације Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17), Општина је успоставила књигу пословних процеса и донијела одређене писане интерне процедуре којима су детаљније уређени поједини пословни процеси, идентификовала потенцијалне ризике који могу утицати на остварење циљева кључних пословних процеса, а није успоставила регистар ризика, те донијела стратегију управљања ризицима (тачке 33. до 36. наведеног упутства).

Ревизијом је утврђено да поједине писане интерне процедуре које су обухваћене ревизијским активностима нису примјењиване као нпр. процедуре за управљање грантовима, коришћење сервиса и одржавање службених возила и радних машина.

По процедури за коришћење сервиса и одржавање службених возила, није донесен план одржавања возила, нису попуњавани радни налози за радне машине и није документована пријава оштећења возила.

Процедуром за управљање грантовима је прописано да се донесе правилник о додјели грантова, правилник о раду конкурсне комисије, систем праћења утрошка додијељених грантова, извјештавање и вођење евиденције о организацијама и удружењима и додијељеним грантовима тим организацијама, што није проведено (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Помоћна књига нефинансијске имовине у сталним средствима није вођена у складу са правилима прописаним чланом 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20), јер дио имовине није идентификован аналитички по сваком појединачном средству, издаци за накнадна улагања по основу реконструкције постојећих објеката, прибављања пројектне документације и других услуга нису увијек приписани том средству, већ су евидентирани одвојено од објекта на који се односе, те се у помоћној евиденцији налазе одвојене позиције без утврђене везе са објектом на који се односе - што онемогућава идентификацију имовине, валидну обраду пописа и не даје податке о правој вриједности појединачних средстава и укупне имовине.

Одлука о категоризацији путева на територији општине Невесиње ("Службени гласник Општине", број 03/14) садржи попис путева по путним правцима, као и податке о броју пута, категоријама и дужини и иста није усклађена са помоћном евиденцијом нефинансијске имовине.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2021. године није организован и обављен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске” број 45/16 и 113/21, у даљем тексту: Правилник), како у Општинској управи, тако и нижим буџетским корисницима. Проведеним пописом у Општинској управи није извршено усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер комисија за попис није утврдила стварно стање, већ је преузела податке из књиговодствене евиденције, дати аванси нису пописани аналитички, што није у складу са чланом 3. Правилника, подаци о стању имовине и обавеза нису пренесени са документације која одражава екстерну потврду њиховог стварног стања (података из земљишних књига, конфирмације салда потраживања и обавеза и друго), што није у складу са чланом 12. став (2) Правилника. Ревизијом је утврђено, да између књиговодственог и стварног стања имовине и обавеза постоје разлике (што је образложено под тачком 6.3. извјештаја).

Код нижих буџетских корисника ЈУ Дјечији вртић, ЈУ Центар за социјални рад, ЈУ Центар за информисање и културу и ЈУ Туристичка организација, попис имовине и обавеза, није обављен у складу са начелима уредног инвентарисања, сходно члану 2. Правилника. ЈУ Туристичка организација попис није извршила, у року прописаним чланом 20. став (2) Правилника (извјештај је од 30.05.2022. године).

У ЈУ Дјечији вртић предмет пописа нису били објекти, књиге и благајна (признати у пословним књигама), а књиговодствено стање опреме није усаглашено са стањем по попису.

У ЈУ Центар за социјални рад предмет пописа нису били потраживања, разграничења и обавезе, већ је пописана само опрема и благајна.

Код свих наведених нижих буџетских корисника, извјештаји комисија за попис не садрже елементе прописане чланом 20. став (1) Правилника (податке о стручној и професионалној квалификацији лица ангажованих на попису, упоредне податке књиговодственог и стварног стања имовине и обавеза, евентуалне разлике између књиговодственог и стварног стања, као и већи дио осталих прописаних елемената).

Одлука о комуналним дјелатностима није донесена, што није у складу са чланом 6. Закона о комуналним дјелатностима („Службени гласник Републике Српске“, број 124/11 и 100/17) којом би се детаљније прописали услови и начин обављања комуналних дјелатности, опште услове које треба да садржи уговор између даваоца и корисника комуналне услуге, материјални, технички и други услови за финансирање, развој, изградњу и одржавање комуналних објеката, могућност и услови субвенционирања цијена комуналних услуга, као и друге наведеним законом прописане услове (одлука је у процедури доношења, те препорука није дата).

Није донесена стратегија развоја локалних путева и улица у насељу и посебан акт којим се прописују послови редовног и ванредног одржавања, рехабилитације и заштите локалних путева и улица у насељу, обим појединих радова и рокови извођења радова, сходно члану 13. (став 4) и чланом 32. (став 2) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“, број 89/13).

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима, што је осим у овој тачки наведено у већини тачака овог извјештаја.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- ***заснивање радног односа на одређено вријеме врши у складу са чланом 61. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;***
- ***приликом коришћења и одржавања службених возила и радних машина примјењују донесене интерне процедуре за коришћење сервиса и одржавање службених возила.***

Препоручује се начелнику Општине и директору ЈУ Туристичка организација, ЈУ Центар за социјални рад, ЈУ Дјечији вртић и ЈУ Центар за информисање и културу да обезбиједи да се поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се директору ЈУ Туристичка организација да обезбиједи да се донесе акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу са чланом 25. Статута Туристичке организације.

Препоручује се Скупштини општине да обезбиједи да се:

- ***секретар Скупштине и начелници одјељења Општинске управе именују у складу са чланом 50. став (2) Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе;***
- ***директори јавних установа, именују уз претходно проведени поступак јавне конкуренције у складу са чланом 18. став (2) Закона о систему јавних служби.***

4. Набавке

Планом и измјенама плана јавних набавки за 2021. годину планиране су набавке роба, услуга и радова укупне вриједности од 5.359.544 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту: ПДВ).

Према Извјештају о проведеним поступцима јавних набавки за 2021. годину, додјелом уговора окончано је 30 поступка укупне вриједности 2.554.010 КМ (без ПДВ-а), што је 48% у односу на План јавних набавки за 2021. годину. Проведено је:

- шест отворених поступка у износу од 2.111.702 КМ (набавка радова на асфалтирање путног правца у Горњој Бијењој, изградњи и адаптацији сеоских путева и приградских улица, реконструкцији и доградња објекта Дома културе са уређењем спомен собе, реконструкцији и доградња објекта Дјечијег вртића и средње школе, набавка и монтажа лед расвјете);
- шест поступака по конкурентском захтјеву за достављање понуда у износу од 115.837 КМ (набавка ИТ опреме, канцеларијског материјала, рециклираних тонера, рачунарске опреме и штампача, лож уља, насипање локалних путева и зимско одржавање локалних путева и градских улица);
- четири набавке по преговарачком поступку без објаве обавјештења у вриједности од 280.678 КМ (санација локалних макадамских путева оштећених обилним падавинама и поплавама, услуге заједничке комуналне потрошње, додатни радови на асфалтирању путева) и
- 14 директних споразума у вриједности од 45.793 КМ (израда веб странице, одржавање програмских пакета, изградња водопојилишта, дератизација, измјена регулационог плана, набавка клима уређаја и друго).

Непокренути поступци јавних набавки предвиђени Планом јавних набавки за 2021. године односе се на изградњу и реконструкцију путева и улица на територији општине (2.199.549 КМ) и изградњу и адаптацију водоводне и канализационе мреже (555.556 КМ), јер за њихово финансирање у буџету/ребалансу нису била обезбијеђена средства, а план није усклађиван са ребалансом буџета.

Ревизијским испитивањима су обухваћени проведени поступци јавних набавки у вриједности од 1.640.592 КМ, што чини 69% од укупне вриједности набавки уговорених у току ревидиране године и то три отворена поступка (1.395.382 КМ), три конкурентска захтјева за достављање понуда (96.156 КМ) и три преговарачка поступка без објаве обавјештења (149.054 КМ).

Ревизијом је утврђено да нису проведени поступци јавних набавки и нису закључени уговори за набавку по основу текућег одржавања превозних средстава (26.697 КМ) и набавку ауто гума (7.641 КМ), што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Српске" број 38/14), којим је прописано да је уговорни орган дужан да додјељује уговоре о јавној набавци робе, услуга и радова примјењујући поступке дефинисане овим законом и подзаконским актима.

ЈУ Туристичка организација није планирала нити доносила посебне одлуке за покретање јавних набавки у укупном износу од 6.998 КМ без ПДВ-а (за набавку туристичке сигнализације од 5.128 КМ и услуга штампања 2.188 КМ), што није у складу са чланом 17. Закона о јавним набавкама, а наведене набавке су извршене без примјене закона, што није у складу са чланом 6. закона.

Такође, ЈУ Туристичка организација, није донијела интерни правилник о директном споразуму, што није у складу са чланом 90. закона, којим је прописано да је уговорни орган дужан донијети интерни правилник о поступку директног споразума.

Поред наведених набавки, Општина имплементира и Пројекат „Реконструкција постројења за пречишћавање питке воде акумулације Алаговац“ који се суфинансира кредитним средствима Европске инвестиционе банке (у даљем тексту: ЕИБ). Поступак јавне набавке по овом пројекту, Општина је провела по Правилнику о процедурама уговарања за спољне активности Европске уније.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се набавке по основу текућег одржавања превозних средстава и набавке ауто гума, врше уз примјену одредби члана 6. Закона о јавним набавкама.

Препоручује директору ЈУ Туристичка организација да обезбиједи да се донесе правилник о поступку директног споразума сходно члану 90. Закона о јавним набавкама, а за додјелу уговора мале вриједности примјењују одредбе члана 87. наведеног закона.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине је 31.03.2021. године усвојила Буџет Општине за 2021. годину у износу од 7.718.878 КМ, 07.09.2021. године Први ребаланс Буџета у износу од 10.770.716 КМ, а 10.12.2021. године Други ребаланс у износу од 12.249.860 КМ (“Службени гласник Општине“ број 14/21).

Буџет Општине за 2021. години није усвојен до краја 2020. године, што није у складу са буџетским календаром по члану 28. ставови (з) и (и) Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/65 и 15/16), којим је прописано да до 24. децембар - општински органи управе Министарству достављају усвојени буџет, одлуку о усвајању и одлуку о извршењу буџета за наредну фискалну годину.

С обзиром да буџет није усвојен до краја 2020. године, Скупштина општине је у складу са чланом 38. став (2) наведеног закона донијела Одлуку о привременом финансирању за период 01.01. до 31.03.2021. године којом су одобрена средства у износу од 2.115.275 КМ („Службени гласник Општине“ број 11/20).

Другим ребалансом Буџета, планирано је финансирање активности Општине из буџетских прихода у износу од 11.325.020 КМ, примитака за имовину у износу од 67.000 КМ, осталих примитака у износу од 174.431 КМ и неутрошених намјенских средстава прибављених ранијих година у износу од 683.409 КМ (кредитна средства од 282.329 КМ, бесповратна средства од 309.871 КМ и повраћај ПДВ-а по пројекту који се финансира кредитним средствима ЕИБ од 91.209 КМ).

Другим ребалансом Буџета, средства су одобрена за лична примања (3.389.602 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (1.315.728 КМ), расходе финансирања за камате на зајмове (126.648 КМ), субвенције (948.586 КМ), грантове (499.590 КМ), дознаке на име социјалне заштите (984.770 КМ), трансфере (70.950 КМ), издатке за набавку нефинансијске имовине (3.881.516 КМ), издатке за финансијску имовину (20.700 КМ), издатке за отплату дугова (651.824 КМ), остале издатке (187.316 КМ) и буџетску резерву у износу од 172.630 КМ.

Код припреме, доношења и извршења буџета није у потпуности примијењена економска класификација конта, јер су на позицији расхода за субвенције планирана средства намијењена комуналним предузећима за измирење текућих трошкова, што није у складу са чланом 15. став (1) и (2) Закона о буџетском систему Републике Српске (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Након доношења Другог ребаланса буџета, извршене су реалокације буџетских средстава укупне вриједности 101.522 КМ које су у складу са Одлуком о извршењу ребаланса буџета за 2021. годину.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се код припреме, доношења и извршења буџета примјењује економска класификација конта у складу са чланом 15. став (1) и (2) Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај за кориснике буџета општине за 2021. годину на обрасцима Биланс стања, Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета, Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима и писане Напомене уз финансијске извјештаје у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17).

Консолидација финансијских извјештаја Општине са финансијским извјештајима ентитета под контролом Општине извршена је по основу учешћа у капиталу у акционарским друштвима ЈП „Водовод“, ЈП „Комус“ и Земљорадничкој задрузи ‘’Натура флора’’, као и ЈЗУ Дом здравља Невесиње, додавањем капитала из њихових биланса стања у Консолидовани биланс стања Општине у складу са чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18).

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2021. године, исказано је у обрасцу ПИБ - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 - општи фонд, што представља буџет у ужем смислу (у даљем тексту: ПИБ) и обрасцу ПИФ - Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

По ПИБ-у су буџетска средства исказана у износу од 12.568.191 КМ, а буџетски издаци у износу од 11.500.222 КМ, што за резултат има позитивну разлику у финансирању од 1.067.969 КМ. Извршење прихода и примитака у односу на Ребаланс буџета је 103%, а расхода и издатака је 94%.

У обрасцу ПИФ извршење је исказано осим на буџетском фонду 01 и на фонду 05 - фонд за посебне пројекте.

На фонду 05 буџетска средства су исказана у износу од 744.694 КМ, а буџетски издаци у износу од 832.138 КМ. Извршење је исказано по пројекту „Реконструкција постројења за пречишћавање питке воде акумулације Алаговац у Невесињу“ (у даљем тексту: пројекат Пречистач воде) у дијелу који је суфинансиран намјенским кредитним средствима ЕИБ и грант средствима донаторске организације Центар за међународну сарадњу и развој (у даљем тексту: ЦМСР) коју су основале Република Словенија и Словенска извозна и развојна банка, д.д. Љубљана (СИД банка).

У складу са инструкцијом Министарства финансија, из кредитних средстава ЕИБ се измирују обавезе према добављачу у износима без ПДВ-а, а у буџету Општине се обезбјеђују средства за плаћање ПДВ-а, која ће се вратити у буџет Општине кроз повраћај ПДВ-а од Управе за индиректно опорезивање БиХ. Одобрена кредитна средства се не дозначавају на рачун Општине, већ Министарство финансија Републике Српске током периода извођења радова, повлачи средства у траншама и врши плаћање обавеза на рачун добављача/извођача радова.

Ревизијом је утврђено, да су у ПИФ-у потцијењена буџетска средства за износ од 201.437 КМ, а буџетски издаци за износ од 197.600 КМ, због погрешних евидентирања трансакција по пројекту Пречистач воде (објашњење у наставку под тачком 6.1.1. и 6.1.2. извјештаја).

Скупштина општине је на сједници одржаној 24.05.2022. године усвојила Извјештај о извршењу буџета Општине за 2021. годину.

6.1.1. Приходи и примици

Приходи и примици у ПИФ-у су исказани у износу од 12.815.120 КМ, што са намјенским средствима наплаћеним у ранијем периоду, а утрошеним у 2021. години у износу од 497.765 КМ - чини укупна буџетска средства у износу од 13.312.885 КМ.

Ревизијом је утврђено да су приходи и примици потцијењени за износ од 201.437 КМ, јер су прецијењени за износ од 246.156 КМ и потцијењени за износ од 447.593 КМ (објашњење у наставку под тачкама 6.1.1.1. и 6.1.1.2).

Намјенска средства обезбијеђена ранијих година су исказана у износу средстава утрошених у 2021. години на позицији - Расподјела суфицита из претходног периода. Чине их кредитна средства, бесповратна средства трансфера и средства по основу поврата ПДВ-а.

Кредитна средства су обезбијеђена по кредиту дозначеном од банке у 2017. години за капиталне пројекте - у 2021. години је утрошено (78.707 КМ) и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по Уговору о коришћењу кредитних средстава револвинг фонда из области водоснабдијевања и комуналне инфраструктуре из 2019. године, а у 2021. години утрошено 57.840 КМ.

Бесповратна средства су обезбијеђена од Владе Републике Српске по Програму јавних инвестиција дозначена у 2017. години по пројекту Пречистач воде (170.902 КМ), Фонда за заштиту животне средине Републике Српске ради суфинансирања пројекта „Израда техничке документације за заштиту и повећање капацитета изворишта Јездош“ (15.000 КМ), Фонда солидарности по закључку из 2020. године (68.107 КМ), Министарства трговине и туризма по рјешењу из 2020. године на име суфинансирања пројекта „Туристичка сигнализација“ (6.000 КМ) и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде по Споразуму из 2020. године за додјелу пољопривредних пакета (10.000 КМ).

Средства по основу поврата ПДВ-а (91.209 КМ) су исказана по пројекту Пречистач воде у дијелу који је финансиран из кредитних средстава ЕИБ за који Општина остварује право на поврат ПДВ-а.

6.1.1.1. Буџетски приходи

Буџетски приходи у ПИФ-у су исказани у износу од 12.096.946 КМ (од чега 11.850.790 КМ на фонду 01 и 246.156 КМ на фонду 05), а чине их порески приходи, непорески приходи, грантови и трансфери јединицама локалне самоуправе.

Порески приходи су остварени у износу од 6.798.612 КМ. У структури истих највеће учешће имају приходи остварени од индиректних пореза (6.247.832 КМ), затим приходи од пореза на лична примања (287.217 КМ), те приходи од пореза на имовину (248.488 КМ).

Непорески приходи су исказани у износу од 587.959 КМ по основу намјенских средстава накнада по разним основама (156.780 КМ), административних такси (41.658 КМ), комуналних такси (83.929 КМ), прихода од закупа имовине (8.498 КМ), накнада које плаћају инвеститори изградње објеката на име ренте и трошкова уређења грађевинског земљишта (7.710 КМ), комуналне накнаде (93.192 КМ), властитих прихода буџетских корисника (112.670 КМ) и осталих непореских прихода по различитим основама (83.522 КМ).

Намјенска средства су остварена по основу накнада за коришћење шума (88.157 КМ од чега се на накнаде за шуме у приватној својини односи 8.062 КМ), промјену намјене пољопривредног земљишта у грађевинско земљиште (5.804 КМ), концесионе накнаде (21.454 КМ), накнада за воде (32.807 КМ) и средстава за финансирање заштите од пожара (8.558 КМ).
Скупштина општине је усвојила програме/планове о утрошку средства остварених по основу накнада за коришћење шума у складу са чланом 89. став (8) Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, број 75/08, 60/13 и 70/20), накнада за воде у складу са чланом 17. став (2) Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17) и средстава за финансирање заштите од пожара у складу са чланом 85. Закона о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 94/19).
Скупштина је усвојила извјештаје о утрошку наведених намјенских средстава.

Грантови су исказани у износу од 3.375.397 КМ (на фонду 01 у износу од 3.129.241 КМ и на фонду 05 у износу од 246.156 КМ).

Грантови на фонду 01 су исказани по основу бесповратних намјенских средстава примљених од Владе Србије (2.992.420 КМ), Фонд за заштиту животне средине и енергетске ефикасности Републике Српске за пројекат - Реализација мјера енергетске ефикасности објекта „Моја Нада“, Радио Невесиње и ФК „Вележ“ (50.000 КМ), Министарства промета и веза Херцеговачко-неретванског кантона на име санације пута у Горњој Бијењој (50.000 КМ), Министарства финансија БиХ за финансирање рада једног приправника (6.000 КМ), од више спонзора на име помоћи организовања манифестације „Невесињска олимпијада“ 16.500 КМ и осталих донатора (14.321 КМ).

Планом утрошка средстава Владе Републике Србије на који је Скупштина општине дала сагласност („Службени гласник Општине“, број 8/21) средства су предвиђена за сљедеће намјене:

- субвенције за производне дјелатности и пољопривреду (500.000 КМ),
- изградњу и адаптацију улица у приградским насељима (900.000 КМ),
- изградњу и адаптацију локалних сеоских путева (400.000 КМ),
- реконструкцију и адаптацију Дома културе (450.000 КМ),
- доградњу Дјечијег вртића „Света Евгенија царица Милица“ (150.000 КМ),
- санацију ОШ „Ристо Пророковић“ (100.000 КМ) и
- помоћ буџету Општине (492.420 КМ).

У 2021. години средства су утрошена за наведене намјене у износу од 1.617.538 КМ.

Грант на фонду 05 је исказан по основу намјенских средстава која је донаторска организација ЦМСР из Словеније исплатила на банковни рачун извођача радова по пројекту Пречистач воде. Средства су одобрена у складу са Уговором о додјели гранта који су 2019. године закључили Општина и ЦМСР на име суфинансирања наведеног пројекта, по којем су укупна грант средства предвиђена у износу до 36% стварне нето вриједности пројекта а не више од 423.390 евра (што је 828.079 КМ), те уговорено плаћање на банковни рачун извођача радова. Са 2021. годином укупна донација је износила 683.074 КМ (што представља износ који је исплаћен извођачу радова „ESOTECH“ д.д. Велење из Словеније).

Ревизијом је утврђено, да су прецијењени грантови и издаци за нефинансијску имовину, а потцијењени обрачунски приходи за износ од 246.156 КМ по основу гранта од донаторске организација ЦМСР из Словеније признат као приход на готовинском основу, што није у складу са чланом 109. став (3) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер средства нису дозначена на банковни рачун Општине, већ на

банковни рачун извођача радова, те извршене трансакције представљају помоћ у натури.
Поред наведеног, за средства која су у наредном периоду предвиђена за дознаку извођачу радова у износу од 145.005 КМ, Општина је евидентирала потраживања по финансијским трансакцијама у иностранству и краткорочно разграничене приходе. Како пословни догађај по уговору о гранту од ЦМСР који има карактер помоћи у натури није извршен, исти нема директног утицаја на имовину и обавезе у 2021. години, него само отвара могућност за такав утицај у будућности, те није предмет евидентирања у билансној евиденцији сходно члану 82. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. По овом основу су прецијењена потраживања по финансијским трансакцијама у иностранству и краткорочно разграничени приходи.

Трансфери јединицама локалне самоуправе су исказани у износу од 1.334.978 КМ, а односе се на трансфер од Министарства финансија по основу средстава обезбијеђених у складу са Одлуком о измјенама и допунама Одлуке о одређивању приоритетних пројеката из Програма јавних инвестиција („Службени гласник Републике Српске“ број 98/21) намијењених за завршетак радова на пречистачу питке воде на локалитету језера Алаговац (800.000 КМ), Министарства здравља и социјалне заштите за финансирање права по основу Закона о социјалној заштити путем Центра за социјални рад (399.278 КМ), Министарства управе и локалне самоуправе за неразвијене општине (90.200 КМ), Републичког секретаријата за расељена и избјегла лица за изградњу дјечијег игралишта у селу Жиљево (20.000 КМ) и на остале трансфере (25.500 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се помоћи у натури (донације) признају у складу са чланом 109. став (3) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 718.174 КМ (на фонду 01 у износу од 219.636 КМ, а на фонду 05 у износу од 498.538 КМ). Чине их примици за нефинансијску имовину, од финансијске имовине, од задуживања и остали примици.

Ревизијом је утврђено, да су потцијењени остали примици за износ од 447.593 КМ, јер дати аванси за нефинансијску имовину исплаћени у претходној години из кредитних средстава ЕИБ, а затворени у текућој години по испостављеним грађевинским ситуацијама по пројекту Пречистач воде нису евидентирани на позицији импутираних примитака, што није у складу са чланом 79. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике. Приликом затварања аванса по ситуацијама сторнирана је позиција издатака за нефинансијску имовину, умјесто да је оправдани износ евидентиран на позицији импутираних примитака. По наведеном основу су погрешно исказани и издаци за нефинансијску имовину (објашњено тачка 6.1.2.2. извјештаја).

Примици за нефинансијску имовину су остварени у износу од 32.137 КМ по основу продаје земљишта.

Примици од финансијске имовине су остварени у износу од 1.547 КМ по основу повратa аконтација датих радницима у претходном периоду.

Примици од задуживања су исказани на фонду 05 у износу од 498.538 КМ по основу кредитних средстава ЕИБ повучених у 2021. години у износу дијела плаћених обавеза извођачу радова по пројекту Пречистач воде.

Остали примици су исказани у износу од 185.952 КМ по основу средстава од повратa ПДВ-а по пројекту Пречистач воде (58.857 КМ), депозита и кауција (6.237 КМ), примљених аванса (9.711 КМ), накнаде плата за породиљско и родитељско одсуство

рефундиране од Јавног фонда за дјечију заштиту (61.051 КМ), накнаде плата за вријеме боловања рефундиране од Фонда здравственог осигурања (4.835 КМ), средстава која је ЈЗУ Дом здравља Невесиње пренио са својих банковних рачуна приликом укључења у ГКТ Општине закључно са 31.12.2021. године (31.310 КМ) и по осталим основама (13.951 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се дати аванси и затварање аванса признају у складу са чланом 79. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2. Расходи и издаци

Расходи и издаци су у ПИФ-у исказани у износу од 12.332.360 КМ (од чега се на фонд 05 односи износ од 832.838 КМ). Чине их буџетски расходи (7.171.707 КМ) и издаци (5.160.653 КМ).

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани по основу буџетских расхода које чине текући расходи у износу 7.109.678 КМ и трансфера између јединица власти у износу од 62.029 КМ.

Текући расходи су исказани по основу расхода за лична примања запослених (3.336.662 КМ), коришћења роба и услуга (1.251.839 КМ), финансирања камата по кредитима и других финансијских трошкова (124.117 КМ), субвенција (877.784 КМ), грантова (523.740 КМ), дознака на име социјалних давања (983.540 КМ) и финансирања између јединица власти (11.996 КМ).

Расходи за лична примања запослених су исказани по основу расхода за бруто плате запослених (2.643.365 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (633.530 КМ), накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада плата (15.356 КМ), отпремнина и једнократних помоћи (44.411 КМ).

Расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада чине накнаде за превоз на посао и са посла (40.973 КМ), топли оброк (215.865 КМ), регрес за годишњи одмор (143.272 КМ), јубиларне награде (3.996 КМ), дневница за службена путовања (6.989 КМ) и порез и доприноси на накнаде (222.435 КМ).

Обрачун плата и накнада ЈУ Центар за информисање и културу извршен је на основу интерног Правилника о расподјели личних доходака који је донио Управни одбор. Према рјешењу о регистрацији, установа обавља дјелатност медија и графичара. Посебни колективни уговор за дјелатност медија и графичара није потписан.
Посебним колективним уговором за запослене у јавним службама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 69/16, 52/19, 83/20 и 60/21) је прописано да се истим уређују права и обавезе запослених чији је оснивач Република Српска. С обзиром да је сходно члану 19. Закона о систему јавних служби Општина оснивач наведене установе, није дефинисано којим ће се прописом регулисати права и обавезе из радног односа за запослене који обављају дјелатност медија и графичара које је основала јединица локалне самоуправе.

Расходи по основу коришћења роба и услуга се односе на расходе по основу енергије, комуналних и комуникационих услуга (190.743 КМ), режијског материјала (44.042 КМ), материјала за посебне намјене (869 КМ), текућег одржавања (153.930 КМ), путовања и смјештаја (41.042 КМ), стручних услуга (75.366 КМ), услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине (331.687 КМ) и на остале некласификоване расходе (414.160 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних и комуникационих услуга су исказани по основу утрошка енергије (105.423 КМ), комуналних услуга (40.919 КМ),

коришћења фиксних и мобилних телефона и интернета (29.960 КМ), поштанских услуга (10.958 КМ) и осталих услуга (3.483 КМ).

Расходи за режијски материјал су исказани по основу расхода за компјутерски материјал (4.479 КМ), канцеларијски материјал (22.770 КМ), материјал за одржавање чистоће (5.801 КМ), стручну литературу, часописе и штампу (10.199 КМ) и остали материјал (793 КМ).

Расходи за текуће одржавање су исказани по основу текућег одржавања зграда (7.545 КМ), објеката друмског саобраћаја (97.340 КМ), превозних средстава (32.421 КМ), опреме (3.256 КМ) и остале имовине (13.368 КМ КМ).

Расходи по основу путовања и смјештаја су исказани по основу путовања и смјештаја (4.924 КМ) и утрошка горива (36.118 КМ).

Расходи за стручне услуге су исказани по основу услуга платног промета (3.512 КМ), осигурања имовине и запослених (6.777 КМ), информисања и медија (25.547 КМ), геодетско-катастарских услуга (8.583 КМ), компјутерских услуга (14.402 КМ), рачуноводствених услуга (4.086 КМ) и осталих услуга (12.459 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине су исказани по основу утрошка електричне енергије за јавну расвјету (131.121 КМ), чишћења и одржавања јавних површина (168.719 КМ), услуга зимске службе (28.453 КМ) и одржавања зелених површина (3.394 КМ).

Остали некласификовани расходи углавном су исказани по основу расхода за бруто накнаде скупштинским одборницима (159.105 КМ), бруто накнаде члановима скупштинских комисија и радних група (18.845 КМ), бруто накнаде члановима управних одбора (10.922 КМ), бруто накнаде волонтерима (20.739 КМ), бруто накнаде по уговорима о дјелу (16.217 КМ), репрезентације (106.184 КМ), пореза, доприноса и непореских накнада на терет послодавца (58.165 КМ) и осталих основа (21.673 КМ).

Расходи репрезентације су исказани по основу угоститељских услуга (10.810 КМ), поклона (11.864 КМ) и организације и обиљежавања манифестација Општине (83.510 КМ, од чега се на организацију манифестације „Невесињска олимпијада“ односи 71.469 КМ).

Субвенције су одобрене за:

- подстицај пољопривредној производњи (255.410 КМ) у складу са Правилником о условима и начину остваривања новчаних подстицаја за развој пољопривреде у 2021. години („Службени гласник Општине“ број 1/21) и Одлуком о условима и начину остваривања новчаних подстицаја у области мљекарства за 2021. годину („Службени гласник Општине“ број 3/21 и 4/21);
- подстицај производној дјелатности (456.100 КМ);
- за финансирање плата и материјалних трошкова јавних предузећа у износу од 120.000 КМ (ЈП „Водовод“ 70.000 КМ и ЈП „Комус“ 50.000 КМ);
- организовање јавног превоза ученика на подручју општине (46.274 КМ).

Субвенције за подстицај производној дјелатности су одобрене у износу од 450.000 КМ друштву за производњу и промет „Мраз“ д.о.о. Пале на име подршке у отварању нових радних мјеста на подручја општине Невесиње. Друштво обавља дјелатност у области текстилне индустрије. Средства су дозначена у износу од 230.000 КМ на основу Одлуке Скупштине општине на име финансирања плата и других трошкова обуке, преквалификације и доквалификације за 60 радника у трајању од 3 мјесеца, а износ од 220.000 КМ је одобрен по процедури јавног позива у складу са Правилником о критеријима, начину и условима расподјеле подстицајних средстава за развој производне дјелатности на подручју општине („Службени гласник Општине“ број 10/21). Чланом 24. наведеног Правилника је прописано да корисници којима се кроз јавни позив одобри подстицај у износу већем од 50.000 КМ дужни су доставити банкарску гаранцију на износ одобрених средстава. Банкарска гаранција доставља

се до момента потписивања уговора. Правилником није прописано на који период је потребно обезбиједити банкарску гаранцију, због чега интерни контролни поступци нису успостављени на начин да се елиминише евентуални ризик ненамјенског коришћења одобрених субвенција.

Општина је са друштвом "Мраз" д.о.о. 24.6.2021. године потписала Споразум о регулисању међусобних права и обавеза у давању новчане подршке по основу средстава исплаћених по Одлуци Скупштине општине, којим је поред обавезе за запошљавање нових радника прописано и да ће друштво редовно пословати на подручју општине Невесиње минимално пет година, те да ће Општини доставити безусловну банкарску гаранцију као средство обезбјеђења са роком важења годину дана, с тим што ће гаранцију обнављати наредне четири године, мјесец дана прије истека важеће гаранције. Анексом споразума од 12.11.2021. године измјењена је одредба наведеног споразума по којој је брисан дио текста да ће се гаранција обнављати наредне четири године, те банкарска гаранција није предвиђена у складу са уговореним минималним периодом пословања.

Ревизијом је утврђено, да су прецијењене субвенције, а потцијењени текући грантови за 120.000 КМ по основу средстава одобрених јавним предузећима, јер се односе на финансирање плата и материјалних трошкова крајњих потрошача, који по својој суштини немају карактер субвенција сходно члану 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике којим је прописано да се субвенције дозначавају искључиво произвођачима учинака и имају за циљ да утичу на обим производње, цијену или надокнаду произвођачу по другом основу.

Грантови се односе на текуће (472.740 КМ) и капиталне грантове (51.000 КМ). Текући грантови су одобрени спортским организацијама и удружењима (144.900 КМ), Удружењу родитеља дјеце и омладине са посебним потребама „Моја нада“ (86.900 КМ), Удружењу породица са проблемима стерилитета „Бебе“ (22.000 КМ), Удружењу грађана „Мултипла склероза“ (14.500 КМ), Удружењу пензионера (23.000 КМ), Борачкој организацији (58.923 КМ), Организацији заробљених и погинулих бораца и несталих цивила (7.400 КМ),Црвеном крсту (21.000 КМ), удружењима из области образовања и културе (25.833 КМ), политичким партијама (15.000 КМ) и осталим корисницима (53.284 КМ).

За додјелу средстава гранта за спорт нису утврђена правила и критерији за додјелу, сходно члану 119. Закона о спорту Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 79/20) и члану 5. Правилника о категоризацији спортова, спортиста и спортских стручњака и стручњака у спорту („Службени гласник Републике Српске“ број 56/21) којима је прописано да јединице локалне самоуправе утврђују категоризацију спортова, спортиста и спортских стручњака за своје подручје полазећи од утврђене републичке категоризације.

Капитални грантови су одобрени спортским организацијама и удружењима (6.000 КМ), вјерским организацијама (31.000 КМ за помоћ у изградњу парохијског дома у насељу Гвозд), Општини Костајница за санирање посљедица земљотреса (7.000 КМ) и појединцима (7.000 КМ).

Средства су додијељена на основу буџетом одобрених позиција за дефинисане намјене, без дефинисаних правила и критерија за расподјелу грантова у појединим областима. Корисници су путем извјештаја правдали утрошак примљених средстава, што је у складу са Одлуком о извршењу буџета Општине (дио XVII).

Дознаке на име социјалне заштите се односе се на дознаке које одобрава и исплаћује Центар за социјални рад по основу права утврђених Законом о социјалној

заштити (763.797 КМ) и на текуће дознаке грађанима које је начелник Општине одобрио у складу са интерним правилницима и одлукама (219.743 КМ).

Текуће дознаке које су одобрене грађанима у складу са интерним правилницима и одлукама, односе се на стипендије и награде ученицима и студентима (161.500 КМ), помоћи радницима "COVID" амбуланте (20.220 КМ), помоћи пензионерима (22.491 КМ) и друге помоћи (15.532 КМ).

Расходи по судским рјешењима се односе на расходе по основу главнице дуга (8.046 КМ) и адвокатских и правних услуга (3.950 КМ).

Трансфери су исказани по основу средстава одобрених фондовима социјалног осигурања за здравствено осигурање по Закону о социјалној заштити (35.689 КМ) и осталих трансфера одобрених буџетским корисницима (26.339 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- ***пропишу правила и критерији за додјелу средстава гранта у складу са донесеним интерним процедурама за управљање грантовима;***
- ***Правилником о критеријима, начину и условима расподјеле подстицајних средстава за развој производне дјелатности на подручју општине пропише на који период је потребно обезбиједити банкарску гаранцију за средства одобрена по основу субвенција.***

6.1.2.2. Издаци

Издаци су у ПИФ-у исказани у износу од 5.160.653 КМ по основу издатака за нефинансијску имовину (4.275.726 КМ), за финансијску имовину (17.741 КМ), издатака за отплату дугова (650.708 КМ) и осталих издатака (216.478 КМ).

Ревизијом је утврђено, да су издаци за нефинансијску имовину по пројекту Пречистач воде потцијењени за износ од 197.600 КМ, јер су прецијењени за износ од 246.156 КМ и потцијењени за износ од 443.756 КМ (објашњено у наставку ове тачке).

Издаци за нефинансијску имовину су исказани за изградњу и прибављање зграда и објеката (1.012.672 КМ), изградњу и инвестиционо одржавање објеката (3.190.823 КМ), набавку опреме (43.614 КМ), набавку драгоцјености (500 КМ) набавку нематеријалне имовине (4.443 КМ) и залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће (23.674 КМ). Исказани су на буџетском фонду 01 у износу од 3.443.588 КМ (од чега је за износ од 1.701.221 КМ извршено резервисање расположивих средстава на ставкама планираним Другим ребалансом буџета Општине, а реализација се проводи у 2022. години) и фонду 05 у износу од 832.138 КМ (по пројекту Пречистач воде по основу финансирања средствима ЕИБ и ЦМСР).

Резервисање расположивих средстава на ставкама планираним Другим ребалансом буџета, извршено је по основу изградње путева (468.826 КМ), реконструкције путева (221.869 КМ), реконструкције постројења пречистача питке воде Алаговац (430.420 КМ), реконструкције и доградње Дома културе „Небојша Глоговац" у Невесињу (305.953 КМ), реконструкције и доградње објекта Дјечијег вртића и основних школа (189.852 КМ), изградње гробља у Гвозду и капеле на гробљу у Крековима (52.585 КМ) и реконструкције објекта „Моја нада" намијењеног дјеци са посебним потребама (31.716 КМ).

Ревизијом је утврђено, да су на фонду 01 издаци за нефинансијску имовину по пројекту Пречистач воде потцијењени за износ од 83.607 КМ јер нису признати и евидентирани у периоду за који је настала обавеза издатака за нефинансијску имовину, сходно члану 96. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

На фонду 05 издаци за нефинансијску имовину су потцијењени за 113.993 КМ (прецијењени за 246.156 КМ и потцијењени за 360.149 КМ), јер су по основу гранта погрешно признати у износу који није довео до новчаног одлива што није у складу са

чланом 96. став (3) и (4) правилника, а приликом затварања датих аванса нису признати за укупан фактурисани износ без дијела ПДВ-а на који има право одбитка као што је прописано чланом 79. став (2) наведеног правилника.

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката (без резервисања средстава) су исказани по основу изградње саобраћајних објеката - путева, улица и саобраћајне инфраструктуре (310.150 КМ), водоводне инфраструктуре (85.862 КМ), јавне расвјете (8.588 КМ) и осталих објеката (86.661 КМ).

Издаци за инвестиционо одржавање и реконструкцију објеката на фонду 01 (без резервисања средстава) су исказани по пројекту Пречистач воде (765.649 КМ), реконструкцији путева (82.286 КМ), реконструкцији и доградњи објекта Дома културе „Небојша Глоговац“ (214.637 КМ), објекта Дјечијег вртића (46.591 КМ), објекта „Моја нада“ (31.284 КМ) и осталих објеката (39.082 КМ).

Издаци за отплату дугова се односе на отплату главнице по кредитима према банкама (623.077 КМ) и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске (27.631 КМ).

Издаци за финансијску имовину се односе на позајмицу дату Дому здравља у износу од 17.741 КМ на име уплате ПДВ-а за санитетско возило набављено путем Амбасаде Јапана у БиХ (одобрена средства ће се вратити у буџет Општине кроз повратак ПДВ-а).

Остали издаци су исказани по основу улазног ПДВ-а плаћеног добављачу по ситуацијама финансираним из кредитних средстава ЕИБ на који има право поврата (96.342 КМ), датих аванса добављачима који се затварају у сљедећој или наредним годинама дозначених у складу са уговорима (43.226 КМ), накнаде плата рефундираних од фондова обавезног социјалног осигурања у износу од 64.429 КМ (за породиљско одсуство 63.411 КМ и за вријеме боловања 1.018 КМ), кауција и депозита (6.180 КМ) и осталих издатака (6.300 КМ).

6.1.3. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у ПИФ-у је исказана у износу од 980.525 КМ, што представља разлику између исказаних буџетских средстава у износу од 13.312.885 КМ и буџетских издатака у износу од 12.332.360 КМ.

Буџетски резултат (суфицит) је исказан у износу од 681.650 КМ и представља разлику бруто суфицита (4.925.239 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу (4.243.589 КМ). Бруто суфицит представља разлику буџетских прихода (12.096.946 КМ) и буџетских расхода (7.171.707 КМ).

Ревизијом је утврђено да је разлика у финансирању прецијењена за износ од 3.837 КМ, јер су потцијењена буџетска средства за износ од 201.437 КМ и буџетски издаци за износ од 197.600 КМ.

6.2. Биланс успјеха

Приходе и расходе исказане у Билансу успјеха чине буџетски приходи и расходи који се исказују у извјештајима о извршењу буџета (ПИБ и ПИФ, а који су објашњени под тачкама 6.1.1. и 6.1.2. овог извјештаја) и приходи и расходи обрачунског карактера.

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 12.250.071 КМ по основу буџетских прихода у износу од 12.096.946 КМ (објашњени под тачком 6.1.1. извјештаја) и прихода обрачунског карактера у износу од 153.125 КМ.

Приходи обрачунског карактера су исказани по основу усклађивања вриједности краткорочних потраживања на основу извјештаја Пореске управе Републике Српске и потраживања по основу непореских прихода чија је наплата у надлежности

Општине (78.868 КМ), добитака од продаје земљишта (16.295 КМ), помоћи у натури (30.139 КМ), отписа обавеза (10.491 КМ), прихода обрачунског карактера између односа са јединицама власти (17.332 КМ).

Приходи обрачунског карактера, на позицији помоћ у натури су потцијењени за износ од 246.156 КМ, по основу гранта од донаторске организације ЦМСР из Словеније (објашњено под тачком 6.1.1.1 извјештаја - Грантови).

6.2.2. Расходи

Расходи су у Билансу успјеха исказани у износу од 10.313.783 КМ, а чине их буџетски расходи у износу од 7.171.707 КМ (објашњени под тачком 6.1.2.1. извјештаја) и расходи обрачунског карактера у износу од 3.142.076 КМ.

Расходи обрачунског карактера су исказани по основу амортизације на нефинансијску имовину (1.409.181 КМ), усклађивања вриједности имовине (1.579.925 КМ), резервисања обавеза (125.138 КМ), набавне вриједности реализованих залиха материјала, ситног инвентара, ХТЗ опреме и ауто гума (23.673 КМ) и односа са другим јединицама власти (4.159 КМ).

Расходи амортизације су исказани по основу обрачунате амортизације уз примјену годишњих амортизационих стопа за зграде и објекте, опрему, нематеријалну имовину и остала средства која се амортизују у складу са Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16).

Расходи од усклађивања вриједности имовине углавном су исказани по основу корекције потраживања која нису наплаћена у року доспјећа од 12 мјесеци од датума доспијећа по извјештају Пореске управе Републике Српске и потраживања која се прате у помоћним евиденцијама Општинске управе (96.880 КМ) и усклађивања вриједности нефинансијске имовине (1.483.045 КМ).

Расходи обрачунског карактера по основу резервисања обавеза су прецијењени, а потцијењена нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми као и финансијски резултат текуће године за износ од 125.138 КМ по основу гарантног депозита који је обустављен по грађевинским ситуацијама на име гаранције за извршење послова у складу са уговором, јер резервисање обавеза по основу издатака за нефинансијску имовину по својој суштини није у складу са чланом 84. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за 2021. годину као разлика прихода и расхода, исказан је позитиван финансијски резултат текуће године у износу од 1.936.290 КМ.

Финансијски резултат текуће године је потцијењен за износ од 125.138 КМ, јер су више признати расходи по основу резервисања обавеза (што је наведено под тачком 6.2.2. извјештаја).

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива на дан 31.12.2021. године је исказана у износу од 102.996.194 КМ бруто вриједности, 28.861.163 КМ исправке вриједности и 74.135.031 КМ нето вриједности. Чине је финансијска имовина и нефинансијска имовина.

6.3.1.1. Финансијска имовина

Финансијска имовина је исказана у нето износу од 6.406.335 КМ (бруто износ 7.157.698 КМ) коју чине краткорочна финансијска имовина и дугорочна финансијска имовина.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења је исказана у нето износу од 3.417.257 КМ (бруто износ 4.134.120 КМ) по основу готовине, пласмана, потраживања, разграничења и финансијске имовине из трансакција између и са јединицама власти.

Готовина је исказана у износу 2.218.259 КМ, а односи се на средства у благајни (2.441 КМ) и на банковним рачунима (2.215.818 КМ).

Краткорочни пласмани су исказани у износу од 19.669 КМ по основу позајмице дате Дому здравља у износу од 17.741 КМ и аконтација датих радницима (1.928 КМ).

Краткорочна потраживања су исказана у бруто износу од 1.317.997 КМ, од чега се 716.500 КМ односи на потраживања ненаплаћена дуже од годину дана која су са становишта наплативости класификована у спорна потраживања и за које је у наведеном износу извршена корекција вриједности. Чине их:

- пореска потраживања (према извјештају Пореске управе) бруто вриједности од 824.242 КМ (од чега се 606.240 КМ односи на спорна потраживања);
- потраживања чија је наплата у надлежности Општине по основу непореских прихода, продаје имовине и других основа, бруто вриједности од 301.435 КМ (од чега се 110.259 КМ односи на спорна потраживања);
- потраживања по финансијским трансакцијама у иностранству (145.005 КМ);
- потраживања од Управе за индиректно опорезивање БиХ по основу ПДВ-а по пројекту Пречистач воде за које Општина има право поврата, јер се финансирају из кредита ЕИБ (37.485 КМ);
- потраживања нижих буџетских корисника по основу прихода из њихове надлежности (9.830 КМ).

Краткорочна потраживања по основу непореских прихода су исказана по основу продаје имовине у износу од 19.060 КМ (спорна 13.833 КМ) накнада за ренту и уређење грађевинског земљишта у износу од 54.801 КМ (спорна 43.714 КМ), комуналне накнаде у износу од 134.142 КМ (спорна 47.124 КМ), накнада за шуме у износу од 39.609 КМ, комуналних такси за коришћење простора на јавним површинама, истицање реклама и осталих прихода од 53.823 КМ (спорна 5.588 КМ).

Уговор о отплати на рате дуга насталог у поступку издавања одобрења за грађење пословно-стамбеног објекта на локалитету „Војни логор“ Невесиње у вриједности од 59.856 КМ, закључен 10.06.2019. године између Општине и инвеститора градње објекта којим је уговорено да се дуговање измири у 14 рата у периоду од 04.06.2019. до 04.07.2021. године. Ревизијом је утврђено да дуг није измирен у складу са уговором (закључно са 2021. годином дуг је износи 36.425 КМ), те да за одгођено плаћање није обезбијеђена банкарска гаранција, што није у складу са одредбама интерног Упутства о одгођеном плаћању такси, накнада и другог дуга („Службени гласник Општине“, број 9/19), којим је прописано да уколико је укупан дуг већи од 20.000 КМ дужник је обавезан да прије закључивања уговора, за укупан износ дуга обезбиједи неопозиву банкарску гаранцију плативу на први позив.

Потраживања по финансијским трансакцијама у иностранству су прецијењена у цјелости за 145.005 КМ, а евидентирана су по уговору о гранту са ЦМСР из Словеније (што је објашњено под тачком 6.1.1.1 извјештаја у дјелу текста Грантови).

Краткорочна разграничења су исказана у износу од 84.495 КМ по основу потраживања за дате авансе (76.443 КМ), неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства и боловања које рефундирају фондови социјалног осигурања (6.018 КМ) и осталих разграничења (2.051 КМ).

На позицији датих аванса исказан је износ од 19.167 КМ по основу неоправданог аванса који је 2016. године исплаћен добављачу „Мега стил“ д.о.о. Подгорица на име трошкова превоза и монтаже опреме за дјечије игралиште. Како опрема није испоручена, Општина је покренула спор за повратак уплаћених средстава. Рјешењем

Окружног привредног суда у Требињу из 2018. године тужба је одбачена због ненадлежности суда, јер тужени нема сједиште у БиХ. По процјени надлежних из Општине, потраживање је ненаплативо.

Краткорочна финансијска имовина из трансакција са другим јединицама власти је исказана у износу од 493.700 КМ по основу расподјеле јавних прихода на дан извјештавања (24.654 КМ), потраживања средстава из Програма јавних инвестиција одобрених за завршетак радова на пречистачу питке воде на локалитету језера Алаговац (354.029 КМ), потраживања за трансфере од Министарства управе и локалне самоуправе по основу неразвијене општине (22.550 КМ), Министарства здравља и социјалне заштите по основу права из социјалне заштите (43.304 КМ), Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (15.000 КМ), Републичког секретаријата за расељена лица и миграције за изградњу дјечијег игралишта у селу Жиљево (20.000 КМ), Фонда дјечије заштите (8.183 КМ) и осталих потраживања (5.980 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи, да се:

- ***приликом уговарања одгођеног плаћања потраживања по основу непореских прихода обезбиједи банкарска гаранција у складу са одредбама интерног Упутства о одгођеном плаћању такси, накнада и другог дуга;***
- ***извјештај о ненаплативим потраживањима подноси Скупштини општине која је надлежна да донесе одговарајуће одлуке у складу са чланом 73. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.***

Дугорочна финансијска имовина је исказана у нето износу од 2.989.078 (бруто износ 3.023.578 КМ и исправка вриједности 34.500 КМ) по основу дугорочних пласмана и дугорочних потраживања.

Дугорочни пласмани су исказани у нето износу од 2.913.586 КМ по основу учешћа Општине у акцијском капиталу у ЈП „Водовод“ а.д. (учешће 65%), ЈП „Комус“ а.д. (учешће 65%) и Земљорадничке задруге ‘’Натура флора’’ а.д. Невесиње (учешће 51%), оснивачком капиталу у ЈЗУ „Дом здравља“ (учешће 100%), те власништву над обвезницама Републике Српске. Иницијално су признати у номиналној вриједности основног капитала уписаног у регистру суда и Централном регистру хартија од вриједности (2.087.345 КМ), а у поступку консолидације кориговани додавањем капитала из њихових биланса стања примјеном процента учешћа у укупној вриједности капитала.

У складу с наведеном консолидацијом, на дан биланса учешће Општине по основу удјела у капиталу у ЈП „Водовод“ а.д. износи (2.106.764 КМ), ЈП „Комус“ а.д. (197.628 КМ), Земљорадничкој задрузи ‘’Натура флора’’ а.д. (439.896 КМ), ЈЗУ „Дом здравља“ (161.069 КМ), као и власништву над обвезницама Републике Српске у износу од 5.139 КМ (ради се о обвезницама које се исплаћују као накнада за материјалну и нематеријалну штету).

Дугорочна потраживања су исказана у износу од 75.492 КМ по основу репрограмираних пореских потраживања према извјештају Пореске управе.

6.3.1.2. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина је исказана по основу нефинансијске имовине у сталним средствима нето вриједности у износу од 67.724.681 КМ и нефинансијске имовине у текућим средствима нето вриједности у износу од 84.015 КМ.

Нефинансијска имовина у сталним средствима (произведена стална имовина, драгоцјености, непроизведена стална имовина и нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми) је исказана у износу од 95.819.681 КМ бруто вриједности, 28.095.000 КМ исправке вриједности и 67.724.681 КМ нето вриједности.

Књиговодствена евиденција нефинансијске имовине у сталним средствима одступа од стварног стања имовине са којом Општина располаже, јер није вреднована у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике и захтјевима МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема и другим релевантним стандардима и прописима који су везани за њено почетно признавање, вредновање, амортизовање и објелодањивање.

Дио нефинансијске имовине није вреднован по трошку набавке, јер је исказана у износу накнадних издатака без почетних трошкова. За дио имовине у коју су извршена улагања по више основа од изградње објеката, до различитих врста услуга (израда пројектне документације, урбанистичко-технички услови, геодетске услуге, разне сагласности, прикључци на електричну мрежу и сл.), извршена улагања дијелом нису увијек исказана хомогено по сваком пројекту који се реализује, већ су та улагања евидентирана одвојено од објекта на који се односе и на различитим позицијама. Такође, накнадни издаци у реконструкцију и инвестиционо одржавање код дијела признатих средстава нису увијек приписани тим средствима, већ су та накнадна улагања евидентирана као посебна средства. Због тога, имовина није исказана и вреднована у складу са захтјевима МРС-ЈС 17 (параграф 19, 26 и 30).

Значајан дио имовине Општина не користи, а иста је исказана у књиговодственој евиденцији. Највећи дио се односи на пословне зграде и објекте комуналне инфраструктуре коју користе јавна предузећа „Водовод“ а.д. и „Комус“ а.д. Дио имовине је евидентиран у оквиру пословних евиденција комуналних предузећа на основу извора финансирања обезбијеђених у предузећима.
Одлука о комуналним дјелатностима није донесена, а ни уговором нити другим актом материјални, технички и други услови за финансирање, изградња и одржавање комуналних објеката, вођење евиденција о објектима и уређајима водовода и канализације која им је дата на управљање и коришћење, нису дефинисани.
Приходи по основу извршених услуга и расходи по основу одржавања те имовине су исказани у финансијским извјештајима комуналних предузећа, а расходи по основу амортизације за имовину која је у евиденцији Општине у финансијским извјештајима Општине. Због тога, нису испуњени захтјеви МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 14) којим је прописано да субјект признаје средство под условом "да је вјероватно да ће се будуће економске користи и услужни потенцијал повезан са тим средством прилити у ентитет и да се трошак те ставке може поуздано измјерити".

Произведена стална имовина исказана је у износу од 28.633.225 КМ нето вриједности (бруто вриједност 56.592.257 КМ), а чине је зграде и објекти, опрема, инвестициона имовина и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти су исказани нето вриједности од 27.501.580 КМ (бруто вриједност 53.495.270 КМ), а чине их канцеларијски објекти и простори, стамбени објекти и јединице намијењени за смјештај социјалних категорија становништва на којима Општина има право располагања или су у њеном власништву, објекти образовних институција, спортско рекреативни објекти, производно-услужни објекти, путеви и мостови, јавна расвјета, водоводи и канализација и други инфраструктурни објекти.

Опрема је исказана у нето вриједности од 901.802 КМ (бруто вриједност 2.710.738 КМ) коју чине аутомобили, ватрогасна возила, канцеларијска опрема, рачунарска опрема, опрема образовних институција и друга опрема.

Инвестициона имовина је исказана у нето вриједности од 206.394 КМ (бруто вриједност 269.830 КМ) а односи се на имовину издату под оперативни закуп.

Нематеријална произведена имовина је исказана у нето вриједности од 23.449 КМ (бруто вриједност 116.419 КМ) коју чине рачунарски програми, регулациони, просторни и други планови.

Драгоцјености су исказане у износу од 18.097 КМ које углавном чине умјетничке слике ликовних умјетника.

Непроизведена стална имовина је исказана по основу земљишта вриједности од 35.253.709 КМ и нематеријалне непроизведене имовине у нето вриједности од 22.498 КМ (бруто вриједност 158.112 КМ).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 3.797.152 КМ, и то по основу реконструкције постројења пречистача питке воде акумулације Алаговац – пројекат Пречистач воде (2.631.663 КМ), изградње и инвестиционог одржавања путева и улица (461.443 КМ), изградње водовода (67.088 КМ), реконструкције и доградње објекта Дома културе „Небојша Глоговац“ (223.556 КМ), реконструкције објекта Дјечијег вртића (47.609 КМ), изградње стамбено-пословног објекта на локалитету "Војни логор" Невесиње (256.306 КМ) и набавке остале имовине (109.487 КМ).

Ревизијом је утврђено, да је нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми по пројекту Пречистач воде потцијењена за износ од 168.847 КМ (за 125.138 КМ по основу гарантног депозита за добро извршење посла и за 43.709 КМ због тога што унос података није вршен према рачуну/ситуацији већ по плаћању), јер није вреднована у укупном фактурисаном износу без дијела ПДВ-а на који има право одбитка, што није у складу са чланом 42. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, којим је прописано да се нефинансијска имовина у сталним средствима вреднује по трошку набавке – набавној вриједности у процесу њеног прибављања.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи, да се изврши свеобухватна анализа нефинансијске имовине у сталним средствима и иста призна и вреднује у складу са одредбама Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике (члан 26 до 33, члан 39 до 47, члан 61 до 66), захтјевима МРС ЈС 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, извршиажурирање књиговодствених евиденција са подацима о стварном стању имовине, те да се одговарајућим одлукама и уговором уреде правила управљања имовином која је дата другим институцијама на коришћење и управљање.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива је исказана у износу од 74.135.031 КМ, а односи се на краткорочне обавезе и разграничења, дугорочне обавезе и властите изворе.

6.3.2.1. Краткорочне обавезе и разграничења

Краткорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 1.496.759 КМ по основу финансијских обавеза (541.901 КМ), обавеза за лична примања запослених (306.445 КМ), обавеза из пословања (273.420 КМ), обавеза за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите (168.974 КМ), краткорочних разграничења (176.315 КМ) и обавеза из трансакција између јединица власти (29.704 КМ).

Краткорочне обавезе доспјеле за плаћање на дан биланса, измирене су у периоду 01.01 - 28.02.2022. године.

Краткорочне финансијске обавезе су исказане по основу дијела главнице дугорочних обавеза по кредитима које доспијевају на наплату у 2022. години.

Обавезе за лична примања запослених се односе на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (235.080 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова

и осталих личних примања запослених по основу рада (71.365 КМ), а по обрачуну за децембар 2021.године.

Обавезе из пословања се односе на обавезе према добављачима (245.684 КМ), физичким лицима – одборницима и члановима скупштинских комисија, члановима управних одбора (11.786 КМ), по судским рјешењима (11.996 КМ), за примљене депозите и кауције (3.627 КМ) и на остале обавезе (327 КМ).

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите су исказане по основу субвенција (50.419 КМ), грантова (53.902 КМ) и дознака на име социјалне заштите (64.653 КМ).

Краткорочна разграничења су исказана по основу разграничених прихода по уговору са ЦМСР (145.005 КМ) и средстава која је Дом здравља пренио са својих банковних рачуна на рачун Општине закључно са 31.12.2021. године (31.310 КМ) с обзиром да је од 01.01.2022. године укључен у ГКТ Општине.

Краткорочно разграничени приходи евидентирани по уговору о грант средствима са донаторском организацијом ЦМСР из Словеније су прецијењени за износ од 145.005 КМ (што је објашњено под тачком 6.1.1.1. извјештаја у дјелу текста Грантови).

Краткорочне обавезе из трансакција са другим јединицама власти су исказане по основу дијела главнице дугорочних обавеза по кредитима које доспијевају на наплату у 2022. години према Министарству финансија и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде који су Општини одобрени по пројекту водоснабдијевања (183.680 КМ), као и по осталим основама (9.953 КМ).

6.3.2.2. Дугорочне обавезе и разграничења

Дугорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 3.113.948 КМ, а чине их дугорочне финансијске обавезе, остале дугорочне обавезе и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Дугорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 1.365.322 КМ по основу главнице по кредитима од банака које доспијевају у периоду дужем од годину дана.

Остале дугорочне обавезе су исказане у износу од 125.138 КМ по основу гарантног депозита који је обустављен по привременим грађевинским ситуацијама на име гаранције за извршење послова у складу са закљученим уговором по пројекту Пречистач воде. Општина ће обустављени износ исплатити извођачу радова по истеку гарантног периода и уколико су радови извршени у складу са уговором.

Дугорочне обавезе из трансакција између јединица власти су исказане у износу од 1.623.488 КМ по основу недоспјеле главнице кредита које је Општина искористила по пројекту „Реконструкција водоводног и канализационог система у општини Невесиње“ и пројекту Свјетске банке за обнову Републике Српске. Односе се на задужење према Министарству финансија у износу од 1.351.495 КМ, по основу кредита одобреног од ЕИБ (што представља износ средстава повучених са 31.12.2021. године) и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде по два кредита у износу од 271.993 КМ (од чега су кредитна средства Свјетске банке 103.661 КМ, а кредитна средства револвинг фонда 168.332 КМ).

Влада Републике Српске – Министарство финансија је 31.03.2015. године са Општином закључила Уговор о преносу кредитних средстава ЕИБ-а на износ од 1.461.933 КМ. Кредитна средства се повлаче у траншама, рок отплате кредита је 25 година са грејс периодом од осам година.

6.3.2.3. Властити извори

Властити извори су исказани у износу од 69.524.324 КМ, а чине их трајни извори средстава, резерве, финансијски резултат.

Трајни извори средстава су исказани у износу од 39.153.492 КМ по основу имовине која не подлијеже обрачуну амортизације чија вриједност је утврђена у ранијим обрачунским периодима у износу од 36.239.906 КМ и учешћа Општине у акцијском и оснивачком капиталу у комуналним предузећима, земљорадничкој задрузи и јавним установама у износу од 2.913.586 КМ (објашњено тачка 6.3.1.1. извјештаја у дијелу текста – Дугорочни пласмани).

Резерве су исказане у износу од 2.443.541 КМ по основу ревалоризационих резерви формираних евидентирањем извршене процјене фер вриједности нефинансијске имовине, које се током употребе те имовине умањују за износ обрачунате амортизације (у односу на претходни период су умањене за износ обрачунате амортизације на имовину која је била предмет процјене за 83.083 КМ, а увећане по основу извршене процјене имовине у Центру за социјални рад за 19.953 КМ).

Финансијски резултат је исказан у износу од 27.927.291 КМ (финансијски резултат ранијих година 25.907.918 КМ и финансијски резултат текуће године 2.019.373 КМ).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансне позиције на дан 31.12.2021. године су исказане у износу од 1.038.124 КМ по основу одобрених неповучених кредитних средстава од ЕИБ (110.438 КМ), примљених банкарских гаранција за обезбјеђење од ризика реализације уговора о набавкама роба, радова и услуга (477.143 КМ), примљених банкарских гаранција које представљају инструмент обезбјеђења за додијељене новчане подстицаје за развој производне дјелатности на подручју општине (450.000 КМ) и остало (543 КМ)

6.4. Биланс новчаних токова

По Извјештају о новчаним токовима, готовина на почетку периода је износила 595.298 КМ и исказани су приливи готовине у износу од 11.317.305 КМ (из пословних активности 11.208.816 КМ и из инвестиционих активности 108.489 КМ).

Одливи готовине су исказани у износу од 9.694.344 КМ (из пословних активности 7.581.045 КМ, из инвестиционих активности 1.462.591 КМ и из активности финансирања 650.708 КМ).

Стање готовине на крају периода износи 2.218.259 КМ.
Извјештај о новчаним токовима је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и МРС ЈС 2 - Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје је објелодањено да су финансијски извјештаји Општине састављени у складу са начелом сталности пословања, а у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15 (ц) и 38.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Судски спорови који за посљедицу могу имати потенцијалне обавезе и имовину су објелодањени у Напоменама уз финансијске извјештаје Општине.

У 2021. години активна су била четири судска спора у којима је Општина тужена страна у поступку (ради измирење дуга и утврђивања права власништва) са око 97.045 КМ вриједности главног дуга који се потражује од Општине.

Општина је тужилац по два активна судска спора са тужбеним захтјевима вриједности главног дуга 6.441 КМ. Сви наведени износи представљају главни дуг, без затезних камата и трошкова поступка.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Општина је саставила Напомене уз финансијске извјештаје, али исте дијелом не задовољавају захтјеве МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбе

члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису у потпуности објелодањене информације које се односе на:

- узрок значајних разлика исказаних позиција расхода и издатака и прихода и примитака у односу на план и претходну годину, што није у складу са чланом 46. тачка 5) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника;
- корисни вијек употребе или коришћене стопе амортизације, књиговодствену вриједност некретнина и опреме која се привремено не користе, структуру сталних средстава која се и даље користе али им је књиговодствена вриједност нула, код сталне имовине у изградњи нису објављени у потпуности износи издатака признатих у књиговодственој вриједности некретнина, постројења и опреме током изградње и уговорних обавеза за стицање некретнина, постројења и опреме, што није у складу са МРС-ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема, параграф 88 (ц) и 89 (б) и (ц) и 94. а) и б);
- информације у вези са наплативости потраживања и датих аванса (тачка 6.3.1.1. извјештаја);
- камате по дугорочним обавезама које доспијевају у периоду до годину дана;
- друге финансијске и нефинансијске информације које могу да послуже за разумијевање постојећег или очекиваног стања.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују потребне информације у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Ревизијски тим

Слободанка Миловић, с.р.

Невена Малишановић, с.р.